

№. 353

Cena numeru
70.000 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi:

Miesięcznie 2.000.000.

Z przez. poczt.

Miesięcznie 2400.000

poza Łodzią i numer 80.000

Konto P.K.O. 60594.

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

XXVII r.
istnienia

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kosciuszki 41,
TELEFON 28

Wszystkie przysyłki od 1-10 pp.
Artykułów i listów anonimowo
nie przyjmujemy.

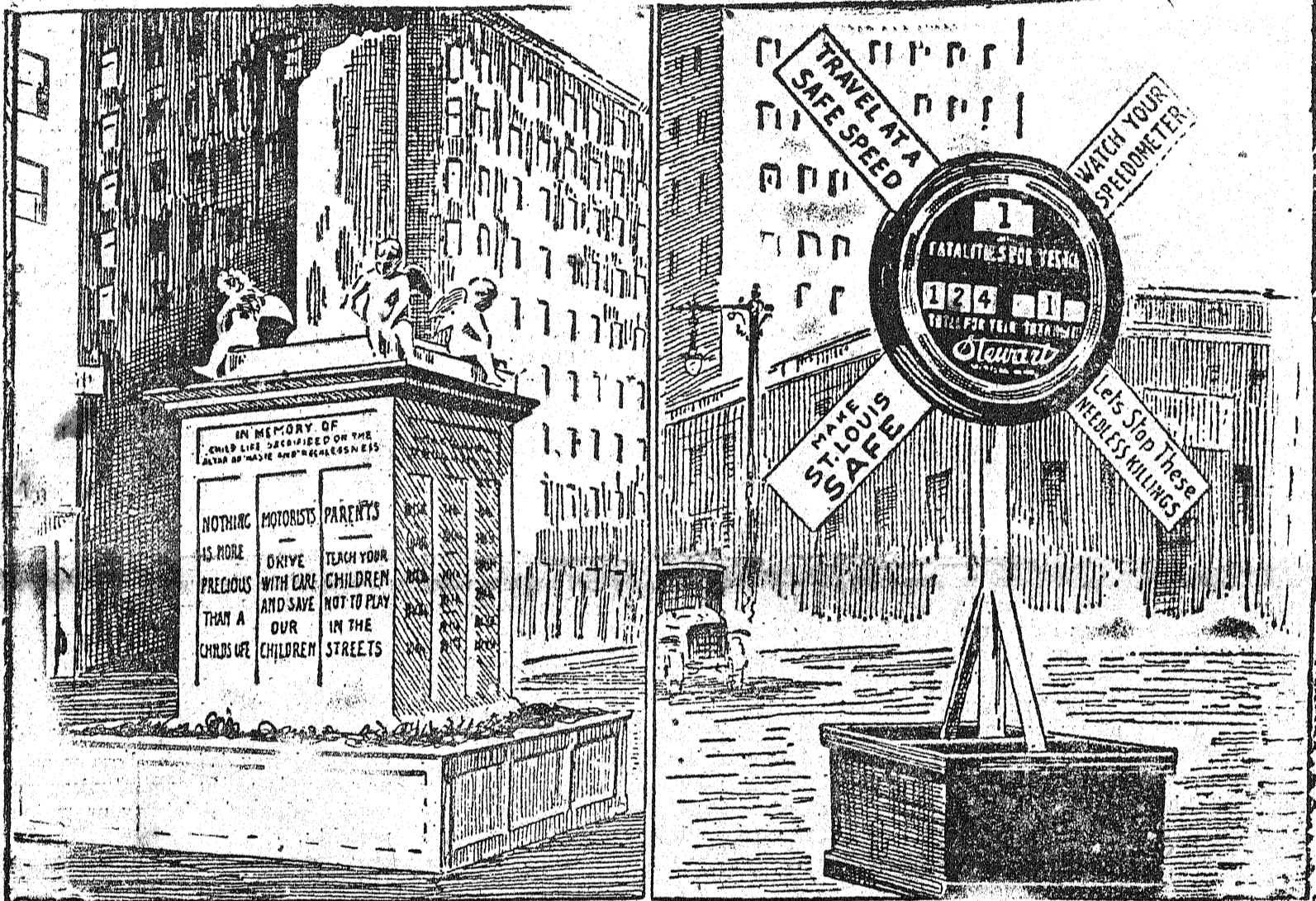
Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Sobota, dnia 29 grudnia 1928 r.

Pomnik prześlanych dzieci.

W St. Louis w Ameryce wybudowano na najbardziej ruchliwej ulicy pomnik na cześć 32 dzieci, przejeżdżającym rocznie przez samochody. Pomnik zawiera napis: „Na cześć dzieci, które padły ofiarą dzikiej jazdy”. Tablica ta podaje te same dane.

PRZYKŁAD WŁOCH.

Włoska agencja telegraficzna przyniosła świeżo bardzo interesującą wiadomość. Pod przewodnictwem Mussoliniego odbyła się w Rzymie konferencja reprezentantów przemysłu włoskiego i świata robotniczego. W dyskusji nad stosunkiem pracy do kapitału osiągnięto zasadnicze porozumienie. Udało się stworzyć wspólny grunt, na którym przemysłowcy i robotnicy pracować mają harmonijnie nad rozwojem produkcji przemysłowej. Włochy żywią nadzieję, iż zaniechanie zaciekłej walki klas, postawi je w rzędzie silnych ekonomicznie państw i pozwoli na zajęcie wybitnej pozycji na rynku międzynarodowym. Włochy współczesne sądzą, iż stoją przed nową erą rozkwitu gospodarczego, który musi doprowadzić do wzmocnienia ich powagi i siły w dziedzinie polityki światowej.

Nie znamy szczegółów tej doniosłej konferencji. Według tych informacji, które zawiera telegram włoskiej Agencji Stefanego przypuszczać należy, iż w stosunkach ekonomiczno-społecznych Włoch dalszyszych doko-

nał się istotnie wielki przełom pod wpływem ożywczych prądów faszyzmu.

Włochy wczorajsze, z okresu przedfaszystowskiego, rozdarte były walkami socjalnymi. Socjaliści i komuniści górowali zarówno wśród robotników rolnych jak i wśród proletariatu fabrycznego. Liczne i częste strajki nudywały produkcję rolną i przemysłową. Wypadki zaś szły tak daleko, iż robotnicy wzięli gwałtem w swe ręce szereg posiadłości ziemskich i fabryk, usuwając z nich dotychczasowych właścicieli i kierowników. Gdzieindziej wdarli się w funkcje administracyjno-kierownicze wielkich przedsiębiorstw, nie mając do tego nie tylko prawa, lecz i kwalifikacji. Skutki nie kazały na siebie długo czekać.

Zycie gospodarcze szło ku ruinie. Produkcja malała. Nędza, głód i bezrobocie zajął w o- czy włoskiego robotnika, który dał się uwieść niebacznie komunistom i socjalistom.

Rząd stał bezsilny zarówno wobec gwałtów rewolucyjnych, jak i wobec kryzysu gospodarczego.

Dopiero dojdzie do władzy Mussoliniego i faszystów otworzyło przed Włochami drogi wyjścia z beznadziejnej — zdawało się — sytuacji. Faszyści i Mussolini wysunęli na miejsce zban-krutowanej fatalnej walki klas — ideę solidarności ekonomicznej, ideę rozkwitu włoskiej produkcji zgodnym wysiłkiem pracy i kapitału; ideę umocnienia się Włoch na rynku międzynarodowym. Dojrzało ogólne przekonanie, iż nie tylko przemysłowiec, lecz nie w mniejszym stopniu i robotnik zainteresowany jest w teni aby maszyn były w ruchu, aby paliło się pod kotłami fabrycznymi, aby włoski towar mógł konkurować zwycięsko na rynku światowym z wyrobami innych krajów. Zrozumiano, że robotnik z przemysłowcem na jednej siedzą galezi, że częste i zaciekłe strajki odbijają tę wspólną gałąź. Próby opanowania i zsocializowania warsztatów produkcji dały wyniki jaknajfatalniejsze i dla przemysłu i dla interesów robotniczych.

Masy robotnicze włoskie odwróciły się od dotychczasowych przywódców socjalistycznych i komunistycznych. Faszystowskie związki robotnicze rozrosły się bezczelnie, słaniając w swych szeregach tych, co jeszcze niedawno

Z POWODU USZKODZENIA MOTORU
W WZCZORAJSZY WYSZEDŁ DO
GODZINIE 11-EJ, ZA CO NINIET
PRZEPRASZAMY NASZYCH CZY
TELENIKÓW

ADMINISTRACJA „ROZWOJU”

NEO-FOSFATYNA WENDY

zdołała sobie uznanie jako najlepsza
mączka edżywoza dla dzieci, starców
i rekonwalescentów.

Skład apteka **Wendy** Krak. Przedm. 45, w Warszawie
Zadać wszędzie. 2727s

dalej się prowadzić socjal-komunistom. W świe-
tle tych wypadków zrozumieć możemy, jak dó-
szło do porozumienia robotników i przemysło-
wców na konferencji w Rzymie.

Niewątpliwie doniosłą rolę odegrał tu
autorytet Mussoliniego. Robotnik włoski wie-
rzy przywódcy faszystów i widzi, że broni on
nie interesu przemysłowców, lecz interesów
przemysłu.

Produkcja każdego kraju rozwijać się
może współdziałać 2-chi czynników: pracy
i kapitału. Włochy dzisiejsze, Włochy faszysto-
wsko-narodowe doprowadziły do zasadniczej
harmonii tych czynników. Zapewni im to kolo-
salną przewagę nad tymi krajami, gdzie zacie-
ta walka klasowa trwa, gdzie zużywa ona siły
wewnętrzne narodu, pomniejszając wydatnie
jego szanse konkurencyjne.

Włochy mają już ten okres poza sobą. I
dalego — pełne są najświetniejszych nadziei
na rozkwit gospodarczy ich Ojczyzny.

Ogólna pomyślność ekonomiczna
Włoch — przynieść musi dobrobyt klasie robo-
tniczej.

Z doświadczeń włoskich płyną doniosłe
wskazania dla polskiej klasy robotniczej, ba-
lancuoney zbyt często jeszcze — niestety — przez
ambitnych demagogów socjal-komunistycz-
nych.

TELEGRAMY.

PORZĄDEK DZIENNY POSIEDZENIA SEJMU.

WARSZAWA, 28. (PAT) Porządek dzien-
ny 1-szego po ferjach świątecznych posiedze-
nia sejmu wyznaczonego na dzień 4-tego stycz-
nia 1924 r. o godz. 3 po południu obejmuje na-
stępujące sprawy: 1) Sprawozdanie komisji
skarbowej o projekcie ustawy w przedmiocie wy-
jątkowych pełnomocnictw dla Pana Prezyden-
ta Rzplitej w przedmiocie sanacji skarbu, 2) trze-
cie czytanie projektu ustawy w przedmiocie
skreślenia artykułu 89 ustawy o podatku mająt-
kowym, 3) trzecie czytanie projektu ustawy o
obowiązku stosowaniu wskaźnika zmian
kosztów utrzymania przy regulacji plac zarob-
kowych.

FLAGA GDANSKIEJ RADY PORTOWEJ.

GDANSK 28,12 (AW) Wysoki Kom-
isarz Ligii Narodów potwierdził rozporządze-
nie Rady portowej w przedmiocie urzędow-
wej flagi Rady portowej w Gdańsku. Flaga
Rady portowej składać się ma z połączonych
emblematów Polski i Gdańska.

W swoim czasie przeciwko rozporządze-
niu Rady portowej władze gdańskie zgłosiły
sprzeciw, który jednak został odrzucony
przez obecnego komisarza, Mac Donella.

NUNCJUSZ APOSTOLSKI WE LWOWIE.

LWÓW 28,12 (PAT) Nuncjusz Apo-
stolski Monsignor Lauri przybył tu z War-
szawy i zamieszkał w pałacu arcybiskupim.
Nuncjusz apostolski złożył wizyty panu wo-
jewodzie, arcybiskupowi Teodorowiczowi
braz metropolicie Szeptyckiemu. Jutro nun-
cjusz wyjeżdża do Przemyśla.

Konferencja w sprawie nadzwyczaj- nych pełnomocnictw dla rządu.

Zgodność z Konstytucją.

WARSZAWA 28,12 (PAT) W piątek
dnia 28 grudnia 1923 r. odbyła się w gma-
chu sejmu pod przewodnictwem Pana mar-
szałka Sejmu Rataja konferencja w sprawie
zgodnej z konstytucją Rzplitej projektowa-
nej przez rząd ustawy, upoważniającej pre-
zydenta Rzplitej do wydawania rozporzą-
dzeń w przedmiocie sanacji skarbu. W posie-
dzeniu wzięli udział marszałek Senatu Tramp-
czyński, Prezes Rady Ministrów Grabski, mi-
nister sprawiedliwości Wyganowski, oraz
prof. uniwer. Warszawskiego Dybichowski
i Lutostański, Wileńskiego Komarnicki, po-
znańskiego Peretjatkiewicz oraz sędzia sądu
najwyższego Stelmachowski. Opinia prawni-
cza wszystkich uczestników konferencji
stwierdziła jednomyślnie, że upoważnienie
władz wykonawczych względnie Prezydenta
Rzplitej przez władze ustawodawcze do wy-
dawania szeregu rozporządzeń niezbędnych do
przeprowadzenia sanacji skarbu, jest
bezwzględnie zgodne z konstytucją
i z punktu widzenia prawnego nie nastęrczy

nych wątpliwości. Konferencja wypowie-
ła się jednocześnie przeciwko ujęciu po-
sadych upoważnień w formułę t. zw. „de-
krety ustawodawczej. Celem szczegółowe-
mówienia projektowanej ustawy w duchu,
ustanowionym przez konferencję, wyznaczono
na popołudniowe posiedzenie w Prezyd-
jumu Rady Ministrów. Posiedzenie to rozpo-
czął się o godz. 5 po południu, a przewo-
dniczył mu Pan Prezes Rady Ministrów Grab-
ski. Udział w posiedzeniu wzięli: Minister
Sprawiedliwości Wyganowski, profesorowie
Dybichowski, Lutostański, Komarnicki, Pe-
retjatkiewicz sędzia sądu Najwyż. Stelma-
chowski, naczelnik wydziału prawnego Pre-
zydium Rady Ministrów Tenczyn, Dyrektor
departamentu kredytowego ministerstwa skar-
bu Zaczek wraz z dwoma przedstawicielami
tegoż departamentu. Uczestnicy konferencji
przeszli po porządku poszczególne artykuły
projektowanej ustawy i nadawali im ostatecz-
ne brzmienie.

Przeniesienie zwłok ś. p. Włodzimierza Tetmajera.

Pogrzeb odbędzie się dziś.

KRAKÓW 28,12 (PAT) Wczoraj wie-
czorem przewieziono zwłoki ś. p. Włodzimierza
Tetmajera ze szpitala Św. Łazarza do dworku
w Bronowicach, gdzie spoczyna na cmentarzu
miejskowym. Trumnę, złożono na saniach,
zaprzęgniętych w trzy pary koni włościań-

skich, za trumną prócz rodziny i przyjaciół
zmarłego kroczyła gromada włościan z Bro-
nowic i Zielonki. Na pogrzeb, który odbędzie
się w sobotę, wybiera się masowo lud z całej
ziemi Krakowskiej.

Francja uzna Sowiety?

Narady między misjami sowieckimi a francuskimi domami
handlowymi.

LONDYN, 28. (PAT) Sprawozdawca „Dai-
ly Telegraph” donosi z Paryża, że od kilku dni
kraja tam pogłoski, jakoby Francja w najbliż-
szym czasie miała uznać Sowiety. Wiadomości
te, zdaniem sprawozdawcy, należy przyjmować
ostrożnie. W każdym jednak razie, zaznacza

dziennik, od kilku miesięcy odbywają się ważne
narady pomiędzy rosyjskimi misjami handlowe-
mi a wielkimi francuskimi domami handlowe-
mi. Zdaniem kół handlowych Paryż w najbliż-
szym czasie stanie się najważniejszym ośrodkiem
handlu z Rosją.

NIŻKA KURSU FRANKA.

PARYŻ, 28. (PAT) „Journal des De-
bats” podkreśla, iż zarówno Minister Finansów
de Lasteyrie, jak i sprawozdawca Komisji finan-
sowej Senatu Berenger doszli do jednomyślnych
wniosków w sprawie niżki kursu franka. Wed-
ług zdania obu tych mężów stanu, niżka ta nie
daje żadnych podstaw do oceniania finansowego
stanu Francji za niepewny do nieuzasadnionych
objaw inflacji, której Francja zdecydowana jest
uniknąć, ani też do systematycznego zapoznawa-
nia z racji nad odbudowa okregów, zniszczonych,
dokonanej kosztem Francji; niżka ta nieuspra-
wiedliwia również zaraziłowej paniki skłania-
jącej drobnych spekulantów do wejścia na dro-
gę, u kresu której otrzymają oni bolesna nauc-
kę podobną do tej, jaką otrzymałi wszyscy ci,
którzy idąc w przeciwnym kierunku, wierzili
aż do końca, że marka r'emiecka się podniesie.

ZATARG RZESZY NIEM. Z CZERWONĄ TURYNGJĄ.

WEIMAR, 28. (PAT) Biuro prasowe rzą-
du turyngijskiego komunikuje: Na życzenie po-
lityków umiarkowanych i związków urzędni-
czych. Rząd Rzeszy na podstawie artykułu 15

konstytucji wysłał do Turynii, komisarza Rze-
szy Kreubera, którego zadaniem będzie dokony-
wanie nadzoru nad ścisłym przestrzeganiem
przez rząd turyngijski praw obowiązujących
w Rzeszy.

CHOROBA LLOYDA GEORGE'A.

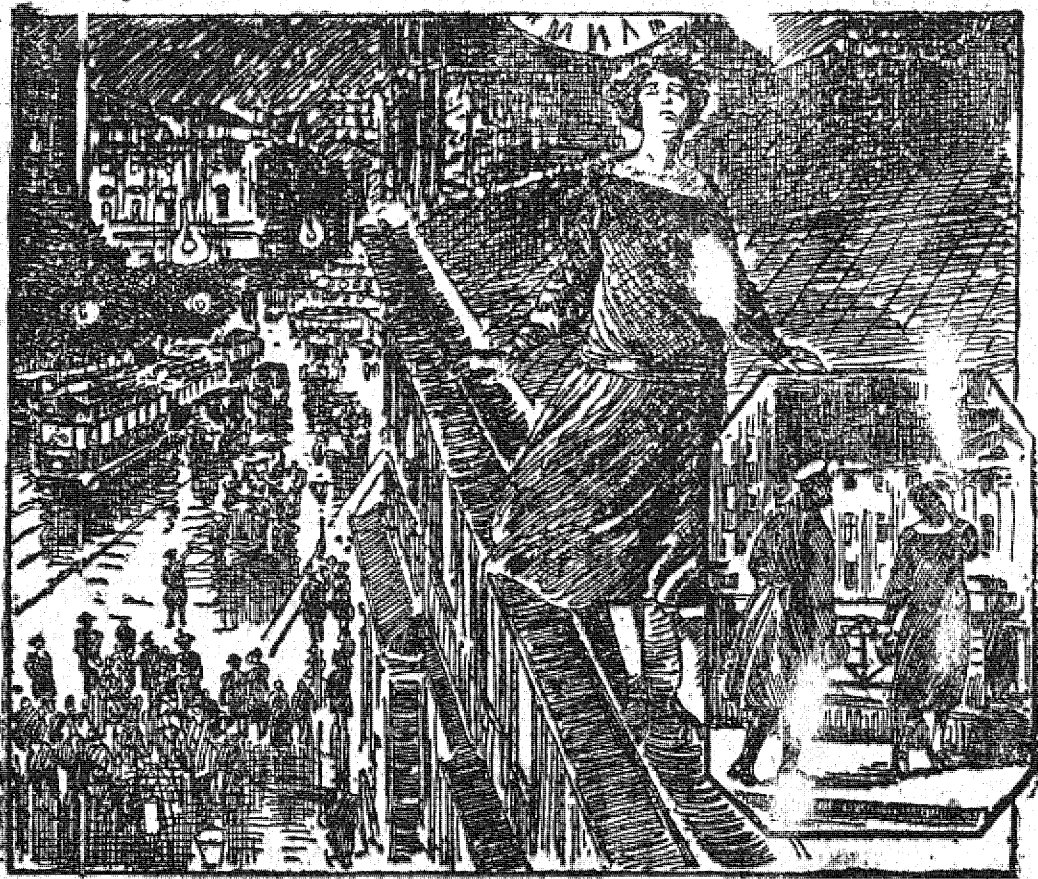
LONDYN, 28. (PAT) Polradjo. Lloyd
George zapadł na zdrowiu wskutek silnego zara-
żenia i wyczerpania spowodowanego udziałem
w ostatniej kampanii wyborczej. Lekarz zażyczył
b. premierowi całkowity spokój i wypoczynek.
Lloyd George idąc za radą lekarza udał się na
dłuższy wypoczynek do swej rodzinnej posiad-
łości w Walii.

LOSY BALONU „DIXMUDE”.

TUNIS, 28. (PAT) Z Insalch donoszą
z dnia 27-go bm., że balon sterowy „Dixmu-
de”, lecąc w kierunku Hodgaru, znajdował się
dn 26-go o godzinie 8-mej o 200 klm. na po-
łudnie od Insalch.

PARYŻ, 28,12 (PAT) Polradjo. Ciało
komendanta sterowca Dixmude zostało zna-
lezione na powierzchni morza w pobliżu Gi-
genti (Sycylja).

Widok na Berliński urządzie telefonicznym.

Niedawno w Berlinie przechodnie zauważyli na skraju dachu urzędu telegraficznego, jaką niewiastę podążać, która w wielkim podnieceniu biegła w obie strony. Była to urzędniczka telefoniczna, która dobiegła na jego ataku szoku. Gdy nadeszła straż pożarna, nie mogła znaleźć nieszczęśliwej dziewczyny, która w chwili zagrożenia dokonała samobójstwa.

Wielki Paryż

PLANY PRZEBUDOWY PERŁY EUROPY.

Paryż, w grudniu, Paryż perła Europy i świata, wchodzi w okres wielkich przeobrażeń, których równych nie widziały dotąd jego dzieje. Przez zmieszenie fortyfikacji, nad których zburzeniem obecnie widać prace, przylączona zostanie do miasta strefa przedmieść, które narastały gestem pierścieniem wokół stolicy. Do 3 milionów Paryżan przylączy się 1 i pół miliona nowych mieszkańców. Powierzchnia wynosząca dziś 27000 ha, wzrośnie ponad 50,000 ha.

Przeobrażenie także wpłynie nie tylko na

zmiany zewnętrzne lecz ekonomiczne i polityczne nawet. Gdy wspólny rytm życia połączy dwa organizmy dotąd oddzielne, oddawna zaś ku sobie ciążące.

Jakie będą granice Wielkiego Paryża? Dziś jeszcze na to odpowiedzieć trudno. Mieszczyzna Ile de France, wzdłuż dolin rzek, olbrzymi polip już dziś wypuszcza macki, pozostawiając równocześnie między niemi przestrzeń wolną, których zachowanie przewidują przyszłe plany. Inżynierowie przypuszczają, że do lat 50 Paryż obejmie 180,000 ha. i pokryje nie

tylko cały departament Sekwany, lecz także i część dep. Sekwany i Oazy. Dziś już wstęga zwarta łączy Paryż z Wersalem. Na razie jednak plany rozbudowy biora pod uwagę tylko dep. Sekwany.

Jedną z najważniejszych kwestii jest sprawa komunikacji w łonie tak wielkiego organizmu. Dla komunikacji wewnętrznej pozostaną wszystkie dotychczasowe środki udoskonalone. „Metro“ przedłożone będzie na krańcach nowych dzielnic, obok pociągów zatrzymujących się na każdych stacjach, będą otwarte tory dla pociągów bezpośrednich, łączących tylko punkty węzłowe. Obok „metra“ założone zostaną podziemne ruchome trotuary, przenoszące ludność przez ulice wielkiego miasta. Ulice ulegną specjalizacji dokładnej dla pieszych, dla nowozwanych samochodów, wozów ciężkich, tramwajów etc.

Już dziś odbywają się próby autobusu powietrznego między Paryżem a Saint-Denis. W przyszłym miesiącu zastrzeżone są punkty lądowania dla aeroplanów. Wielkie ośrodki lotnictwa międzynarodowego otacza Paryż. Dworce wielkie przeniesione zostaną na peryferje.

Urzeczywistni się idea Paryża — portu morskiego przez założenie dwu portów: nad Sekwaną poniżej i nad Marną powyżej Paryża. Przez założenie portu na Marnie, raz na zawsze usunięta będzie groza powodzi.

Miasto dzisiejsze otoczone będzie pierścieniem miast-ogrodów na wzór Neuilly Boulogne. Już dziś wznoszą się mieszkania i domki tanie na wzór chłopskich wśród lasów kasztanowych Robinsona, w Suresnes, Arcueil, Poissy etc. W większych zespołach powstają amerykańskie drapacze nieba, których harmonijne bryły już dziś są przewidziane i ustalone. Fabryki i składy zgromadzą się prawdopodobnie wzdłuż linii ciężkiej komunikacji i w okolicy obu portów.

Dla wyżywienia nowego Paryża nie wystarczy starca Hale Centralne, plan przewiduje założenie 4 nowych hal targowych.

Szwitala wyemigrują na skraj miasta. Cementarze się oddalą.

Ten kolosalny plan ma być zrealizowany do lat 50. Choć obecne trudności finansowe nie pozwalają na natychmiastowe jego wykonanie, projektodawcy jednak liczą w znacznej mierze na poparcie ogółu rozentuzjuszowanego i na współdziałanie inicjatywy prywatnej w ramach projektu.

MARK TWAIN.

Odpowiedzi na listy.

„Statystykowi moralności“

Nie chce znać żadnych statystyk Pana! Zwałem cały Pański dorobek w jedną paczkę i zapakowałem ją w fajkę. Nienawidzę ludzi Pana pokroju. Wylęcać zawsze, o ile zdrowie człowieka zostało uszkodzone, jak dalece umysł jego zwyrodniał i ile godnych pożalowania dolarów i centów wydał w ciągu dziesięciu lat dwudziestu lat pozwalania sobie na fatalny nałóg palenia, na równie fatalny nałóg picia kawy, grania od czasu do czasu w bilard, wypijania kieliszka wina do obłędu i t.d. i t.d. Włecznie sporządzające wykazy kobiet, które się spaliły przez niebezpieczną modę naszenia krynoliny.

Zawsze widzieć tylko jedną stronę zagadnienia. Słodzi jest wobec faktu, że większość starych ludzi w Ameryce pali i pije kawę, chociaż w myśl waszych teorii powinni być już skonać w młodość, że dziecinym staruszkom w Anglii służy wino, które pija, że starzy a raczej duńscy palą i pija i nie wlezie, a jednak coraz więcej przybywa im lat i tłuszczy.

Nigdy nie chcieliście zdać sobie sprawy z tego, że rzetelnej radości, pociechy i wytchnienia wywołuje człowiek z palenia w ciągu swego życia (co warte jest dziesięć razy więcej, niż pieniędzy, zaoszczędzone przez abstynencje), ani z umiarkującej ilości szczęścia utraconego w życiu przez ludzi waszego gatunku, którzy nie pa-

la. Można, oczywiście, oszczędzić trochę grosza, pozabawiając się przez lat pięćdziesiąt drobnymi, nieco droższymi nałogami — ale co z nim potem robić. Na jaki cel go obrócić?

Pieniądze nie zbawia waszej nieśmiertelnej duszy. Jedyne użytek, jaki można z nich zrobić, to przeznaczyć je na wygodę i przyjemność całego życia. Jeżeli więc jesteście wrogi mi wygodę i zabawy, jakż macie pożytek z gro madzenia banknotów?

„Młodemu autorowi“

Tak. Agassiz istotnie poleca autorom jedzenia ryb, ponieważ fosfor tworzy substancję mózgową. Aż dotąd ma Pan rację. Nie mogę jednak pomóc Panu w decyzji, jaka ilość była by Panu potrzebna. Chyba w przybliżeniu. Jeżeli okazuje dziełko, które mi Pan przysłał, jest mniej więcej przeciętnym wytworem Jego pióra, to sądziłbym, że może parka wielorybów wystarczyć na tymczasem.

„Zawodowemu zebrałowi“

Nie, nie jest Pan obowiązany do przyjmowania banknotów po cenie nominalnej.

„St. Clair Higgins“ Los Angeles.

.....życie moje jest bankrutem. Ubóstwiam dzięk, szalenie, a ta, która kochałam, odwróciła się odemnie i czułość swoją przelała na innego. Co mi Pan radzi zrobić?

Powinien Pan także przelać swoje uczucia na inną, albo na kilka innych, jeżeli jest ich dosyć w pobliżu. A także zrobić Pan wszystko, co leży w Pańskiej mocy, żeby unieszczęśliwić swoją dawną flame.

Istnieje idiotyczne mniemanie, rozsiewane przez powieści, że im dziewczyna jest szczęśliwsza ze swym nowym kochankiem, tem szczęśliwszy czuje się jej dawny kochanek, którego zwiodła. Nie daj Pan sobie wmówić nic podobnego. Im więcej znajdzie dziewczyna powodów do żalu, że nie wyszła za ciebie, tem większa będzie dla niej satysfakcja. Nie jest to wprowadzenie doktryny poetycka, ale za to jest potężnie skuteczna.

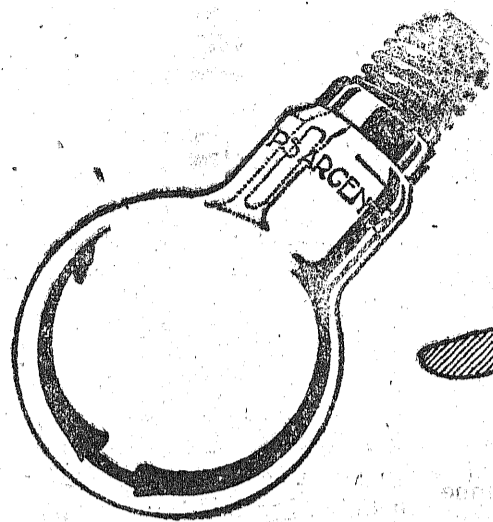
„Autorki w Augustowi“

Nie. Myli się Pan. Jest to sposób właściwy przy rzucaniu cegła lub tomahawkami, za wodzą jednak w rzucaniu bukietów. Zran Pan w końcu kogoś, jeżeli Pan nie przestanie.

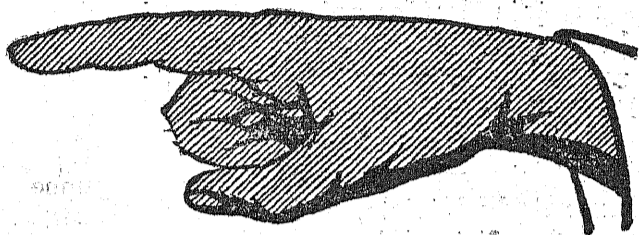
Opuszczyć wianek górę nadół, chwycić ją za łodygi i podrzucić w górę. Czy grał Pan kiedy w serso? To da Panu wobrażenie o rzeczu.

Zwyczaj bezmyślnego rzucania solidnych bukietów o rozmiarach i wadze konkursowych głów kapusty i to z zawrotnych wyżyn galerii, jest rzeczą niebezpieczną i godną nagany. Nie daj dalej jak przedwczoraj, podczas koncertu w Akademii Muzycznej, zaledwie Sienorina skończyła śpiewać tę rozkoszną pieśń „Ostatnia Róża Letu“, gdy jedna z tych kwiecistych lokomotyw cieżarowych z hałasem przedarła pełne braw powietrze i, gdyby śpiewaczka nie odskooczyła na prawo, przygwoździłaby ją do podłogi. Oczywiście, chętno ją tym bukietem uradować, ale czy i pan zgodziłby się służyć za cel?

Szczery komplement zawsze zdobędzie serce kobiety, ale nie wtedy, gdy zwala ją z nóg.

**Chroni wzrok,
oszczędza prąd.**

PHILIPS ARGENTA

253755

Zamach w krainie Wschodzącego Słońca.

Prądy rewolucyjne wśród tłumu japońskiego.

LONDYN 28 (XII) (AW) Według wiadomości z Tokio, na japońskie go następcę tronu usiłowano dokonać zamachu. Sprawcą zamachu jest młody człowiek, który dał kilka strzałów rewolwerowych do przejeżdżającego samochodem na stępcy tronu. Kule rozbiły szybę samochodu i przeszły koło głowy następcy tronu, nie wyrządzając mu żadnej szkody. Następcę tronu ustraszono natychmiast do parlamentu, skąd pod wzmocnioną eskortą

PRĄDY REWOLUCYJNE.

LONDYN 28,12 (PAT) Reuter donosi z Tokio: Rząd japoński podał się do dymisji. Tłum usiłował wczoraj wtargnąć do mieszkania prezesa rady ministrów Yamamoto do mieszkania ministra spraw wewnętrznych Goto, policja jednak przeszkodziła temu.

PODWYŻSZENIE PODATKU GIELDOWEGO.

WARSZAWA 28,12 (PAT) Z dniem 26 grudnia 1923 r. weszła w życie ustawa z dnia 5 grudnia 1923 r. podwyższająca podatek giełdowy. Podatek wynosić będzie obecnie przy sprzedaży akcji 8 pro mille stawki podatku od papierów przy stałym oprocentowaniu nie uległy zmianie tak, że nadal wnoszą 1 pro mille.

STAŁA JEDNOSTKA DO OBLICZANIA DANIN:

WARSZAWA 28,12 (PAT) Z dniem 1 stycznia 1924 r. wchodzi w życie ustawa z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin publicznych. W myśl artykułu 1-go tej ustawy stała jednostka zastosowana zostanie do opłat aar, grzywien oraz wszelkich innych świadczeń o charakterze publicznie prawnym na rzecz skarbu państwa. Celem należytego wprowadzenia w życie powyższej ustawy Departament budżetowy ministerstwa skarbu rozesłał do wszystkich ministerstw prośbę o bezzwłoczne przygotowanie potrzebnych rozporządzeń wykonawczych w zakresie działania danego ministerstwa. Projekty tych rozporządzeń mają być przesłane do departamentu budżetowego celem ostatecznego uzgodnienia. Dzięki powyższemu sposobowi przeprowadzenia zostanie stabilizacja dochodów państwowych nie tylko w dziedzinie dochodów, znajdujących się pod bezpośrednią administracją ministerstwa skarbu, lecz również w dziedzinie dochodów prawnopublicznych, preliminowanych w budżecie wszystkich innych ministerstw.

powrócił do obojczy cesarskiej. Zamach na członka rodziny cesarskiej jest przewodem tego rodzaju wydarzeniem w dziejach Japonii i dlatego wywołał niezwykłe oburzenie wśród ludności. Sprawcę zamachu ludność usiłowała zinczować, jednak interwencja policji wyrwała go z rąk tłumu.

Wstępne śledztwo wykazało, że sprawcą zamachu jest członek organizacji anarchoistycznej.

BERLIN 28,12 (AW) Prasa niemiecka uważa zamach w Tokio za groźny objaw szerzącego się ruchu rewolucyjnego w Japonii. Propaganda bolszewicka natrafiła na podatny grunt wobec nędzy, jaka szerzy się wśród ludności po ostatniej katastrofie trzęsienia ziemi.

KLESKA POWSTAŃCÓW W MEKSYKU.

LONDYN 28,12 (AW) Według wiadomości z Meksyku, podczas ostatniej ważnej bitwy między wojskami rządowymi a powstańcami, ci ostatni ponieśli tak wielkie straty, że w obecnej chwili można uważać ruch powstańczy, wzniecony przez gen. Huertę, za zlikwidowany.

LONDYN 28,12 (PAT) Polradio. Ruch powstańczy w Meksyku słabnie. Według doniesień z Nowego Jorku oddziały powstańcze wysłały do Meksyku parlamentarzy w sprawie rozpoczęcia rokowań.

SKRADZONE ROSYJSKIE KLEJNOTY KORONNE.

LONDYN 28,12 (AW) Według wiadomości z N. Jorku, w tamtejszej komorze celnej zdeponowano klejnoty ołbrzymiej wartości, które mają być oszacowane przez znawców.

„New York Herald“ twierdzi, że chodzi tu o część rosyjskich klejnotów koronnych, które mają być użyte na sfinansowanie propagandy bolszewickiej i na zapłacenie zamówień rosyjskich w Stanach Zjednoczonych.

ROZKAZ ARESZTOWANIA RADICZA.

BIAŁOGRÓD 28,12 (PAT) Wobec zapowiedzianego powrotu Radicza, władze graniczne otrzymały polecenie aresztowania go, gdyby chciał przekroczyć granice Jugosławii. Rząd jest w posiadaniu dokumentów dowodzących, że Radicz popełnił zdradę stanu. Jak donoszą, Radicz wyjechał do Jugosławii, zaopatrzonej w paszport sowiecki.

CZY ZAPŁACA?

PARYŻ 28,12 (AW) Dnia 3 stycznia rozpatrywane będzie w Paryżu przed trybunałem międzynarodowym 80,000 skarg sądowych obywateli belgijskich, przeciwko władzom niemieckim o odszkodowanie. Belgowie żądają wynagrodzenia za przymusowe odtransportowanie ich wólb Niemiec i przetrzymywanie w obozach koncentracyjnych.

NIE USMIECHA MU SIĘ CZERNE ZWYCZAJKA.

PRAGA 28. (PAT) Polradio. Jak donosi prasa, profesor uniwersytetu praskiego dr. Schloff wezwany do Lenina odmówił swojej zgody na wyjazd do Moskwy, podając jako powód odmowy zły stan zdrowia.

GEN. WRANGEL OPUSZCZA JUGOSŁAWIĘ.

BERLIN 28,12 (PAT) Polradio. Według doniesień z Białogrodu generał Wrangel opuszcza Jugosławię udając się do Stanów Zjednoczonych. W kołach politycznych sadzą, że wyjazd generała Wrangla pozostaje w związku z projektowanym podjęciem stosunków dyplomatycznych między Jugosławią a sowiecami.

SOJUSZ FRANCUSKO-CZESKI.

PARYŻ 28,12 (PAT) Jak donosi „Temps“ Benz wyjeżdża dziś do Pragi, zamierzając wrócić do Paryża w połowie stycznia celem podpisania układu francusko-czechosłowackiego. Francja i Czechosłowacja poinformowały o swych zamiarach traktatowych Belgie, Polskę i państwa Małej Ententy. Traktat zostanie ogłoszony w dniu podpisania i naturalnie poddany rejestracji Ligii Narodów. Jak się zdaje opiera się on na zasadach następujących: 1) Utrzymanie w Europie nowego stanu rzeczy, określonego przez traktat, 2) Stosowanie polityki pokojowej opartej na konwencjach obronnych, 3) poszanowanie wszelkich zobowiązań między narodowych, 4) współpraca obu stron w dziele odbudowy gospodarki Europy. Ponadto traktat prawdopodobnie zawierać będzie następujące zastrzeżenia: oba kraje złącza swoje wysiłki celem przeszkodzenia powrotowi Hohenzollernów, czuwać będą nad utrzymaniem niezależności Austrii, poszanowanie zobowiązań, jakie Węgry przywziął w roku 1921 w sprawie Habsburgów. Traktat nie będzie zawierał żadnych sprzeczności w stosunku do polityki, przyjętej poprzednio przez resztę sprzymierzeńców i uzgodniony zostanie całkowicie z układem włosko-czechosłowackim z roku 1921. Pozostaje tylko utrzymanie ścisłego kontaktu między stanami generalnymi obu państw. Wszelkie nieporozumienia, mogące powstać między obu państwami, a niemożliwe do uregulowania na drodze dyplomatycznej mają być rozstrzygane przy pomocy arbitrażu.

OPINIE PRASY O SOJUSZU.

PARYŻ 28. (PAT) Prasa z zadowoleniem stwierdza, że projekt sojuszu francusko-czechosłowackiego ma charakter na wskroś pokojowy i zaznacza, że będzie on dalszym etapem w tym już przez Francję konweni mającym na celu utrzymanie nowego stanu rzeczy w Europie. Dzienniki podkreślają dalej, że traktat francusko-czechosłowacki zostanie zarejestrowany u sekretarza Ligii Narodów i że nie będzie zawierał żadnej tajnej konwencji wojskowej. „De Matin“ zaznacza, że traktat ujęty został w całości w duchu statutu Ligii Narodów, potwierdza postanowienia traktatów pokojowych i zarazem uzupełnia je. „Petit Parisien“ wyraża przekonanie, że sojusz francusko-czechosłowacki będzie mógł odegrać rolę pomostu między Pragą a Warszawą a być może w przyszłości także i między Moskwą a Paryżem. „Gaulois“ uważa, że cecha charakterystyczna traktatu jest to, że uwaga on wszelka możliwość konfliktu. „Oeuvre“ zaznacza, że traktat francusko-czechosłowacki stwierdza w oczach całego świata braterskie przywiązanie obu demokracji.

Mowy premier.

Wypadki i kradzieże

— Zaczadzenie.

W hucie szklanej przy Nowej zaczął się w dniu wczorajszym Franciszek Kaźmierczak zam. przy ul. Zagajnikowej 81.

Zawezwane pogotowie ratunkowe po udziale pomocy na miejscu odwiozło Kaźmierczaka w stanie ciężkim do szpitala miejskiej pap.

— Napad pijaków.

Przy zbiegu ulic Karola i Wólczuńskiej napadli na przechodzących tamteż Gustawa Wielgosza i żonę Eugenję trzech pijacy, z których jeden wydobywszy nóż ranął Wielgosza ciężko w głowę.

Na krzyk napadniętych pijany napastnik się poczuł uciekać.

Jednego z nich Antoniego Wilmańskiego zam. przy ul. Radwańskiej 47 udało się przyłapać i odstawić do Komisariatu Policji. (pap)

— Bójka.

Franciszek Kał (Kaliska 8) wraz z osobą nieznaną nazwiska wszczęli bójkę z Gustawem Michelem (Kaliska 5).

Michel jednak musiał dobrze przywitać napastników, jeśli ci pozostawiając na polu bitwy palto letnie i 390 tys. marek pokazali „tyły”.

Palto i pieniądze złożył Michel w Komisariacie. (pap)

— Amatorzy drobiu.

Rajce Aronowicz zam. na Koznach skradł nieznaną sprawcy z dorozki drobiu na sumę przeszło stu milionów marek. (pap)

Teatr i sztuka

— Koncert Sylwestrowy.

Jak już oświadczyliśmy w poniedziałek, dn. 31 bm. od godz. 9—ej do 11—ej wiecz. odbędzie się w sali Filharmonii koncert sylwestrowy z udziałem najwybitniejszej naszej gwiazdy filmowej Jadwigi Smosarskiej, uroczej bohaterki „Tajemniczy przystanek tramwajowy” oraz „Niewolnicy miłości”, która wypowie „piękne słowa” Boy’a. Prócz p. Smosarskiej wystąpi: ulubienica publiczności łódzkiej p. Walerja Dobosz—Markowska, a sekundować jej będzie prymas Operetki Warszawskiej p. Józef Sendecki, poza tem tańce klasyczne wykona świetna tancerka p. Helena Bekeffi.

— Akademia Humoru w Teatrze Miejskim.

Od dłuższego czasu piękne Łódzianki i obywatele grodu łódzkiego, bledza się nad rozważaniem pytania, gdzie najweselsiej będzie można spędzić „Sylwestra”. aby godnie rozpoznać „Bok Nowy” — Artystów i Artystki w Teatrze Miejskim przygotowują niebawem Akademię Humoru — i o ile słuchy dochodzą będzie to rekord wesołości i śmiechu.

W czwartek, dnia 27 grudnia r. b., po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, przeżywszy lat 68, zmarł

ś. † p.

BOLESŁAW HEDRYCH

urzędnik Magistratu (emeryt)

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi w niedzielę, dnia 30 grudnia o g. 2 i pół po poł. z domu przy ul. Szkolnej 26, na Stary cmentarz katolicki, o czym zawiadomienia pogrążona w głębokim smutku

Żona z dziećmi.

Miejsce straceń na warszawskiej Cytadeli.

Spustoszenia zrzadzone wybuchem w prochowni w cytadeli spowodowały obecnie bardzo liczne zwiedzanie warszawskiej cytadeli, a przy tej okazji publiczność tłumnie podaje na miejsce straceń więźniów politycznych w czasie panowania okupantów moskiewskich i pruskich. Samo miejsce straceń, znajdujące się poza murami dawnymi koszar gwardyjskich zbudowanych roku 1726—go przez Augusta Mocnego dla gwardji koronnej cędzioleńskiego autora mentu stałe jest zamknięta jednak na pierwsze żądanie klucze są do rozporządzenia w pobliskiej wartowni przy areszcie wojskowym a w niedzielę i święta gdy zbierała się w cytadeli, dla zwiedzania tłumy, brama dawniej zwana „Mikołajewska” a obecnie „Skazańców” jest otwarta dla wszystkich. Pracownicy zakładów technicznych w cytadeli na miejscu straceń poza bramą na stokach, w murach fortyfikacyjnych ustawili krzyż z pamiątkowym napisem własnoręcznie zaś pamiątki godne zwiedzania są tam następujące: Na lewo na pochwoleń wzgórze stoi karetki więzienna z czasów pruskich z napisem niemieckim warszawskiego generała—gubernatorstwa rządu cesarsko — niemieckiego, dalej zaś stoi szubienica, z czasów rosyjskich z sześcioma hakami dla tyłu skazańców, acz kolwiek egzekucja bywała daleko liczniejsza

straceńcy oczekiwali na zastąpienie ciał powieszonych swoich towarzyszy, nim sami życie zakończyli.

Dalej wreszcie stoi pamiątkowy kasztan nawpół ścięty kulami karabinowymi niestety już żołnierzy odrodzonej Polski gdy od roku 1919—go dokonywano tam egzekucji z wyroków i awpół stoczony kulami byłby już runął, lecz podparto go trzema belkami, a w miejscu gdzie najczęściej padały kule i zakończyło pod tym drzewem życie tyle osób jest wbity w drzewo krzyż żelazny. Niższa kondygnacja miejsca stracenia zamknięta murami przybrano rabinami kwiatowymi poległych tu skazańców, a na murze ze strzelnic w stronę Wisły zawieszono wieńce poświęcone pamięci zgasłych ofiar ideowych politycznych. Z trzech składów amunicji z czasów moskiewskich rozebrano dwa pod rzeźbionym murem a pozostał tylko jeden skład, w którego wnętrzu przebiegał się przed egzekucją wieszania kat nakładając na siebie worek z otworami na oczy i ręce. Katem tym za czasów Skłona był dozorca aresztu policyjnego w ratuszu Demidów, b. rewirowy petersburski przewieziony do Warszawy przez oberpolmajstra Nelkena, a po nim pomocnik komisarza cyrkulowego Kuśkiewicz, pełniący te obowiązki za opłatą po rb. 25 od ofiary.

Przedstawienie amatorskie w Aleksandrowie.

Dnia 26 bm w drugi dzień świąt grono amatorów Tow. „Sokoła” w Aleksandrowie odegrał wesołą sztukę ze śpiewami i tańcami Doni nika pt. „Stare Miasto”.

Amatorzy doskonale wywiązali się ze swoich ról a na szczególne wyróżnienie zasługują: p. Walkowski (ex—hrabia Zdzisł), p. Marja Hojnacka (w roli Kulikowej) i p. Biełkowski (Włcek).

Reżyseria spoczęwała w doskonałych rękach p. Walkowskiego.

Po przedstawieniu odbyła się zabawa tańeczna, przeczem tańczono aż do białego dnia. Za urządzenie tego wieczoru należą się podziękowania prezesowi „Sokoła” p. Wesołowskiemu.

Dochód przeznaczony na kuno własnego sztabu wynosił 300.000.000 brutto. (w)

Bibliografia.

MARJA BUYNO-ARCTOWA.

Wilczyso

Opowiadanie

Dzieje bohatera powieści Lulu, postaci pełnej czaru i zniekształcającego uroku, rozwija się na tle prześladowań, jakim podległy w Polsce pod zaborem rosyjskim wszelkie usiłowania zachowania ducha narodowego i utrzymania wiary w odzyskanie wolności.

W powieści przewija się wiele postaci, jasnych i czystych, badających najsłabiej uczucia w młodocianych czytelnikach a całość, mimo tragicznego tła, na jakim się rozgrywa, wzbudza nieśmiało, a nie przez chwilę, pochłaniające zainteresowanie, tchnie siłą i pogodną wiarą w potęgę i zwycięstwo dobra.

MARJA DYNOWSKA

O boginie i o liljach wodnych.

Bajki i legendy

O boginie i o liljach wodnych. Tak zatytułowana książeczka jest zbiorkiem bajek i legend, do których materiału dostarczyło w przeważnej części dzieło O. Kolberga p. t. Lud polski. Materiał ten opracowała autorka, modyfikując jego treść o tyle tylko, o ile tego względu pedagogiczne wymagają i nadając mu formę literacką.

Książeczka ta wprowadza do literatury bajki i legendy nieznanne dotychczas w świecie dziecięcym, bajki nie mniej ciekawe i piękne od tych dawnych, które osiągnęły pełne powodzenie.

Ze świata.

MIJSCA ROZRYWKOWE W NEW YORKU.

§ N. Jork, dziś większy od Londynu, a więc największe miasto na świecie lubi bawić się w teatrach i kinach, które zwiedzane są co wieczór, według ankiety przeprowadzonej przez „N. York Herald”, przez 50000 osób.

Liczba teatrów w N. Jorku wynosi 120 a kin 182. Do tego trzeba jeszcze dodać 40 teatrów i 200 kin w Brooklynie, stykając się bezpośrednio oraz kilkadziesiąt podobnych instytucji po innych przedmieściach N. Jorku.

Opłata, pobrana co wieczór za wstęp do tych wszystkich teatrów zwykłych i teatrów świetlnych, wynosi przeszło trzy czwarte miliona dolarów, z czego jedna trzecia odpada na koszty rozmaitego rodzaju z temi widowiskami związane, reszta zaś idzie do kieszeni przedsiębiorców.

NAJWIĘKSZY NUMER DZIENNIKA.

§ Największy, co do objętości, z pomiędzy jakiegokolwiek wydanych numerów dziennika ukazał się niedawno temu w N. Jorku.

Numer ten wydał dziennik tamtejszy „New York Times” w objętości 192 stron wielkiego amerykańskiego formatu, odpowiadający 384 stronom normalnego formatu europejskiego. Nakład tego numeru

wynosi 56 egzemplarzy ważyły razem 875 ton

Część daktylna numeru rozpadła się na 12 działów, zawierających doniesienia, sprawozdania, artykuły, nowele i zajmowała 561 szpalt. Zaś część ilustracyjną mieściła się na 262 szpaltach.

TEŻYZNA AMERYKANEK.

§ Znane są powszechnie dziwactwa Amerykanów, z których jednak przebija zawsze ich ogromna siła i energia życiowa, właściwa młodemu rasom.

Przykład takiej energii dała np. pani Anna Vans like, z miasta Sta Monica w Kalifornii, która w 63 rocznicę swych urodzin, jako przypadek ubliżego miesiaca, przebyła przez 9 godzin i 20 minut w morzu, płynąc do brzegu z punktu oddalonego o 10 mil morskich. Dobiwszy do brzegu, dzielna ta matrona wcale nie czuła się zmęczona, owszem odśpiewała silnym głosem narodową pieśń Jankesów: "Spanglet banner".

Zauważyć przytem trzeba, że p. Vans i e przyjechała przed dwunasto laty do miasta Sta Monica, aby w jego cudownym klimacie leczyć się na gruźlicę płuc, która groziła jej bliską śmiercią.

EMANCYPANTKI AMERYKAŃSKIE.

§ Z Australii donoszą, że ubiegłego miesiąca odbył się w mieście Auckland, stolicy N. Zelandji, na rodowy kongres kobiecy, godny uwagi z tego względu, ponieważ kobiety nowozelandzkie poszły w swych niektórych rezolucjach dalej, niż wszystkie sufrażystki, emancypantki itp. w Europie, czy Ameryce północnej.

A więc, pani Melville, przewodnicząca kongresu postawiła wniosek, przyjęty przez kongres, iż należy wyrazić pogardę kobietom, rodzaczom zbyt wiele dzieci, i ona zaś członkini kongresu wniosła, aby kobiety lekkich obyczajów były zamknięte do więzienia na całe życie a jeszcze inna — żądała, aby mężczyzna, któremu dowiedziono, iż dopuścił się gwałtu na kobiecie, poddany był za karę bolesnej operacji, czyniącej z niego istotę bezpłodną itp.

Pokazuje się z tego, że niewiasty nowozelandzkie zabierają się ostro do reformy pojęć i obyczajów, do tak panujących w świecie cywilizowanym.

Guzik - oszustem.

MEDJUM POLSKIE W PARYŻU.

Francuski tygodnik „Opinion“ podaje w ostatnim numerze interesujące sprawozdanie z szeregu doświadczeń robionych w Sorbonie przez ludzi nauki ze znanem dobrze w Warszawie medjum Guzikiem. Odrazu trzeba stwierdzić, że doświadczenia te nie wypadły bynajmniej na korzyść Guzika, a sława jego skończyła się praw dopodobnie na zawsze.

Guzik, o którego zdolnościach poruszania przedmiotów, wywoływania zjaw itd. wiele słyszeliśmy, zgodził się na urządzenie seansów pod ścisłą kontrolą francuskich uczonych, jak p. Langewin profesor z College de France, p. Raband prof. Sorbony, p. Laugier kierownik paryskiego laboratorium fizjologicznego, prof. Marcelin i inni.

Seanse rozpoczęły się dn. 6 listopada i obecnie zostały ukończone. Sprawozdanie z nich stwierdza niezbicie, że wszystkie „cuda“ robione przez Guzika, były zrecznością sztuczkami, a postawiony pod ścisłą kontrolę, zawiódł zupełnie.

Doświadczenia robione były w następujący sposób: W rogu sali laboratoryjnej ustawiono stół 4 i pół stóp długi, a 2 stopy szeroki.

Medjum usiadło przy jednym końcu stołu, do koła zaś zajęli miejsca uczeni. Rece złączone ze sobą małymi palcami, trzymali na fosforującym tym papierze, umieszczonym na stole. Pokój połączony był w zupełnej ciemności, jedynie do starych starych papierów rzucał światło rozświetlające kontrolować ruchy medjum. Panowie siedzący obok Guzika, kontrolowali również jego kołana i stopy.

Stwierdzono przedewszystkiem, że „impresario“ Guzika p. Jelski zwracał się do jedynych uczonych z prośbą, aby rozmawiali ze sobą cichym głosem, podczas gdy innym zakładał zupełne milczenie, chcąc zapewne tym sposobem rozproszyć uwagę obecnych. W pewnym momencie Jelski przemówił do Guzika po polsku, a nie otrzymawszy odpowiedzi, oświadczył, iż medjum pograżyło się we śnie.

Podczas pierwszej serii eksperymentów miały miejsce wszystkie „cuda“, jak tajemnicze dotknięcia niewidzialnych rąk, błędne ogniki i poruszanie się mebli. Uczeń przyjmował wszystko w milczeniu, aż do opuszczenia sali przez Guzika. Kiedy odszedł okazało się, że zwracał baczną uwagę na każdy jego

Olszymi most na Dunaju.

Rycina przedstawia olszymi most na Dunaju pod Cerna Voda. Mosty podlega wspaniałej czczonej i teraz no 30 mil od budowania.

ruch i bez medjum wykonał w całości jego program. Miejsce Guzika zajął prof. Marcellin i wykazał niezbicie, że można uwolnić nogę od ścisłej kontroli sąsiadów, bez zwrócenia na to ich uwagi, a nogą tą powtórzył wszystkie sztuczki, robione przez medjum.

Wszystko to jednak było tylko hipotezą; chcąc nabrać niezbitej pewności uczeni postanowili powtórzyć seanse, przy wykonywaniu kontroli automatycznej wykluczającej możliwość posługiwania się nogami dla robienia „cudów“. Druga seria seansów dowiodła niezbicie, że postawiony pod taką automatyczną kontrolę uniemożliwiająca wszelkie ruchy nogami Guzik nie wywołał żadnego nadzwyczajnego zjawiska.

Uczeni ogłosili, że cuda robione przez Guzika nie wynikały absolutnie z jakiejś tajemniczej siły, lecz były wynikiem wielkiej zreczności zamydlania oczu uczestnikom seansów.

Przemysł i hand.

STATYSTYKA ROLNA W CZECHOSŁOWACJI.

Powierzchnia czeskiej ziemi obejmuje, jak wiadomo, 10,300,000 kilometrów kwadratowych, w tem 27 proc. ornej ziemi, 24 proc. łąk, 20 proc. lasów i 21 proc. nieużytków.

Republika czechosłowacka posiada 14,037,000 ha: pod pługiem było w r. 1923 pół obsianych ziarnem 3,187,396 ha, obsadzonych okopowiznami 1,005,364 ha, wogóle uprawionej ziemi 5,902,922 ha. Sady owocowe zajmują przestrzeń 130,721 ha, winnice 17,000 ha; pastwiska zajmują 1,204,784 ha. Najwięcej jest ich w Słowacji, bo 607,700 ha, w Czechach samych 256,168 ha. Lasów jest w Czechach 1,571,764 ha, na Morawie 641,721 ha; na Śląsku 154,642 ha, w Słowacji 1,668,844 ha; na Rusi Podkarpackiej 619,005 ha, w całej republice 4,655,976 ha, a więc o milion mniej niż pół pod pługiem.

Jakość roli jest różna.

Czechy południowe mają lekką ziemię, środkowe i północne urodzajniejsza. Na Morawie odznacza się Hana ziemia najlepszej jakości, w Słowacji ziemia pierwszej klasy znajduje się nad Dunajem od Komorna i nad dolnym biegiem Wagi.

Winnice mają Czechy niewiele. Wzdłuż Łaby od Mielnika do Zernoszek ciągnie się pas wazki, wino pielęgnują także na południowych stokach wzgórz nadłabskich.

Szczegół, że Czechy posiadają stosunkowo dużo lasów, korzystny jest dla wilgoci i ciepłoty atmosfery, ponieważ lasy zatrzymują dużo wody.

Stawy i jeziora obejmują przestrzeń 78,407 ha, wodzie i rybne gospodarstwo prowadzi się na większą skalę tylko w okolicy Trzebońska.

Statystyka rolna wykazuje, że gospodarka rolna prowadzi się w całej republice intensywnie.

Warszawska giełda

GOTÓWKA.

Dolary 6,300,000

CZEKI.

Table listing various financial data including exchange rates for Belgium (285,000), Holland (2,389,000), London (27,400,000-27,370,000), Paris (320,500), Prague (184,000-180,000), Switzerland (1,102,500), Vienna (88,65), Italy (275,000), Gold franc (1,215,400), Million (300,00-250,00-200,000), and various bank shares like Bank Handlowy (6750-7250), Bank Malopolski (1600-1900), etc.

KRONIKA

Kalendarzyk.

Sobota 29 grudnia Tomasz B.
Wschód słońca g. 8, m. 38.
Zachód „ g. 4, m. 25.

Teatr.

Teatr Miejski (Cegielniana 63)
Po poł. „Kordjan“, wiecz. „Nauczycielka“
Teatr Popularny (Ogrodowa 18)
Po poł. „Do Betleem“, w. „Krakowskie zuchy“
Filharmonja (Dzielnia 20)
Koncerty
„Luna“ (Przejazd 1)
„Zulejka — perła haremu“
„Casino“ (Piotrkowska 67)
„Księżniczka Suwarina“
„Odeon“ (Przejazd 2)
„Córka Napoleona“
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Oliver Twist“
Kino Spółdzielni Prac. Państwowych
„Wir życia“

Kalendarzyk historyczny.

1655 Konfederacja Łyszowiecka.

Wiadomości bieżące

— Poświęcenie kaplicy w Szpitalu Zapasowym przez J. E. Ks. Biskupa Tymienieckiego.

Podczas wizytacji Pasterskiej szpitali miejskich, dokonanej przez J. E. Ks. Biskupa W. Tymienieckiego w dniu 25 grudnia rb. tj. w pierwszy dzień Bożego Narodzenia, odbyło się poświęcenie kaplicy przy Szpitalu Zapasowym przy ul. Zakątnej Nr. 44. O godz. 8 i pół rano w obecności p. prezydenta miasta M. Cynarskiego, inspektora szpitali miejskich, dra Mittelstaedta i personelu szpitala, J. E. ks. Biskup dokonał poświęcenia kaplicy, poczem odprawił nabożeństwo. Po nabożeństwie ks. Biskup udał się do chorych, z którymi łamał się opłatkami i udzielał komunię św.

— Zjazd instruktorek harcerskich.

Na dzień 30 i 31 bm. i 1 stycznia 1924 r. zwołany został w Łodzi zjazd instruktorek harcerskich z całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Zjazd ten jest trzecią programową konferencją instruktorek pracy żeńskiej harcerstwa.

Obrady rozpoczęto uroczystym nabożeństwem tocząc się w szkole Tomaszewskiego przy ul. Ogrodowej. (pap)

— Podwyższenie opłat na paszporty.

Na skutek telegraficznego polecenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20.12 rb., Urząd Wojewódzki podwyższył dziesięćkrotnie wszystkie opłaty paszportowe.

Wobec powyższego opłaty te wynosić będą:

Za paszport zagraniczny zwyczajny do 15 milionów mk., zezwolenie na ponowny wyjazd do 5 milionów mk., wizę wyjazdową do 5 milionów marek, wielokrotny paszport do 30 milionów mk., wielokrotna wiza dla cudzoziemców do wolnego miasta Gdańska do 45 milionów mk., paszporty ulgowe do 5 milionów mk., ulgowe zezwolenia na ponowny wyjazd do 2 milionów mk., za książeczkę paszportową do 300 tysięcy mk. (pap)

— Ceny złota i srebra w PKKP.

W dniu wczorajszym PKKP, Oddział w Łodzi płacił następujące ceny za srebro i złota.

Złoto: ruble — 3 miliony 184 tys., marki — 1.474.000, korony — 1.253.000 mk.

Srebro: ruble — 2.116.000, marki 587.000, korony — 490.000 mk. (pap)

— Podatek sylwestrowy i noworoczny.

W myśl uchwały Rady Miejskiej z dn. 22 listopada rb., od widowisk, koncertów zabaw i t. p., organizowanych w noc sylwestrową, oraz od wszelkich podobnych imprez noworocznych pobierany będzie na rzecz Kasy Miejskiej specjalny podatek od obcho-

Ważne dla wychodźców do Kanady.

Rząd Kanadyjski, jak wiadomo, w przeciwieństwie do Rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, nie wprowadził żadnego ilościowego ograniczenia imigracji, tj. nie określił ilości wychodźców, mogących lądować w Kanadzie w zależności od ich narodowości. Rząd Kanadyjski jednak ściśle dbał o jakość tych wychodźców i do Kanady wpuszczano jedynie rolników lub robotników leśnych.

Jedynym warunkiem wpuszczenia tych wychodźców (prócz, ma się rozumieć, dobrego zdrowia i umiejętności czytania) było po-

siadanie przez nich affidavitów od krewnych lub kontraktów najmu, sporządzonych przez miejscowych farmerów.

Otóż obecnie Rząd Kanadyjski postanowił poczynić daleko idące ułatwienia dla wychodźców.

Nie ulega wątpliwości, że Rząd Kanadyjski nadal już affidavitów lub kontraktów najmu od rolników wymagać nie będzie i że wzamian będzie wymagał posiadanie przez każdego wychodźcę pewnej określonej sumy pieniędzy na pierwsze kroki jego w Kanadzie. (pap)

dów sylwestrowych i noworocznych. Opodatkowaniu podlegają również rachunki za potrawy i napoje, podawane w restauracjach, cukierniach, klubach i t. p. w czasie zabaw i rozrywek sylwestrowych lub noworocznych. Podatek pobrany będzie: a) w wysokości 100 proc. doliczanych do biletów wejścia lub kart uczestnictwa i do cen biletów względnie numerów, wydawanych na przechowanie garderoby; b) w wysokości 50 proc. doliczonych do należności za potrawy i napoje. Właściciele przedsiębiorstw obowiązani są przedłożyć Wydziałowi Podatkowemu Magistratu w dniu 31-go grudnia rb. do godz. 10-tej rano cenniki potraw i napojów w dwóch egzemplarzach, zaś jeden egzemplarz wywiesić w lokalu.

— Walka z tyfusem brzuszny.

W związku z akcją, jaką prowadzi Dział Sanitarny w kierunku zwalczania epidemii tyfusu brzuszego w Łodzi — ukończone zostało techniczne badanie studzien, znajdujących się w domach zakażonych. Obecnie przystąpiono do badania chemicznego i bakteriologicznego wody studziennej w tych domach.

Z ostatnich sprawozdań Wydziału Zdrowotności Publicznej wynika, że, zawdzięczając energicznej walce, prowadzonej przez Dział Sanitarny z epidemią tyfusu brzuszego, ilość zachorowań na tę chorobę stale i znacznie spada. W czasie od 15 do 21 października rb. było zanotowanych zachorowań 90, od 22 do 28.10 — 89; począwszy od tego czasu notowano zachorowań: od 29.10 do 4.11 — 46, od 5 do 11.11 — 32, od 12 do 18.11 — 29, od 19 do 25.11 — 26, od 26.11 do 2.12 — 16, od 3 do 9.12 — 10, od 10 do 16.12 — 11, a od 17 do 23.12 — tylko 9.

— Degradacja za opilstwo.

Sierżant Edward Ender z O. Z. G. Nr. IV został zdegradowany do stopnia szeregowca i zwolniony ze służby zawodowej z jednoczesną utratą wszelkich uprawnień za to, iż mimo ostrzeżenia z powodu pijaństwa, w okresie wyznaczonym na poprawę swego postępowania nie zmienił i w dalszym ciągu się upijał.

Dodać należy, że za opilstwo stosowane są w armii naszej stosunkowo bardzo wysokie karv. (pap)

— Nowy cennik mięsa.

Po świętach wskutek bardzo słabego dochodu wieprz żywej wagi a co za tem idzie nadmiernemu wzrostowi cen tychże w stosunku do poprzednich wzrosły o kilkadziesiąt procent. Wskutek tego cech tżeźników zmuszony został podwyższyć w tym samym stosunku ceny mięsa, wyrobów i tłuszczów.

Cennik ten wraz ze szczegółową kalkulacją przedstawiono Referatowi Walki z Lichwą przy Komisariacie Rządu na m. Łódź obowiązuje on od 28 grudnia br. (pap)

— Nowe opłaty stempłowe.

Na mocy rozporządzenia ministra skarbu z dnia 18 grudnia, które zostanie ogłoszone w najbliższym dzienniku ustaw, obowiązywać będą od dn. 1 stycznia 1924 r. następujące stawki opłat stempłowych: przy podaniach od pierwszego arkusza 1.400.000 mk., od każdego następnego 280.000 mk., a od każdego załącznika do podania również po 280.000 mk. Pełnomocnictwa podlegają zaś sadniczej opłacie 1.400.000 mk. Atoli pełnomocnictwa upoważniające jedynie do zastę-

stwa w postępowaniu sądowo-cywilnym przed sądem pokoju, powiatowym, lub do działania przed sądem okręgowym w jednej określonej sprawie cywilnej, podlegać będą opłacie w wysokości 480.000 mk. Opłaty od kolejowych listów przewozowych wynosić będą: przy przesyłce całowagonowej 940.000 mk., przy półwagonowej 470.000 mk., przy przesyłkach pojedynczych, kwitach bagażowych — 50.000.

— Nowa taryfa pocztowo-telegraficzna.

Od Nowego Roku wchodzi w życie nowa taryfa pocztowo-telegraficzna, obliczona w jednostkach stałych.

Opłata za zwykły list wynosić będzie w stosunku do franka złotego 10 c., opłata za telegram najmniejsza 80 c. za słowo 8 c.

Oznacza to po przeliczeniu na marki polskie podwyżkę taryfy pocztowo-telegraficznej od 4—5 razy.

— Podwyższenie cła na herbatę.

Od dnia 26 bm. nastąpiło podwyższenie cła na herbatę. Firmy zajmujące się handlem wspomnianym artykułem otrzymały już odpowiednie zawiadomienia. (pap)

— Ożywienie „handlowe“ w Łodzi.

(i) U rejentów Chrzanowskiego, Kornia i Karnawalskiego w ciągu jednego tylko dnia i jedna tylko Polska Kasa Krajowa wniosła aż 2500 weksli do protestu. Pomimo żydowskiego święta tłok panował nie do opisania w tych kancelariach.

Nowy Rok zapowiada się dosyć ożywionym.

— Miljardowa pomyłka kasjera Łódzkiego.

Przed świętami w czasie wypłacania pensji pracownikom kolejowym kasjer na stacji Łódź-Fabryczna, p. Pietrzak, wypłacił jednemu z telegrafistów, niejakiemu Stanisławowi Kowalskiemu z Główna, odbierającemu pieniądze dla siebie i dla kolegów, półtora miljarða marek przez pomyłkę za dużo.

Nieuczciwy odbiorca skorzystał z nieuwagi kasjera i z pobraną gotówką uolotnił się.

Po jakimś czasie p. Pietrzak spostrzegł brak gotówki. Podejrzenie padło od razu na Kowalskiego, którego dziwne zachowanie się po odbiorze pieniędzy zwróciło uwagę kilku kolejarzy. Mianowicie Kowalski otrzymał stosunkowo za duży paczkę gotówki, wskutek czego miał pewne trudności z jej opakowaniem, następnie dość długo konferował z innym kolejarzem, niejakim Julianem Lepke.

Funkcjonariusze urzędu śledczego do których zwrócił się poszkodowany kasjer, udali się do Główna, lecz tutaj Kowalskiego już nie zastał. Istniejące poszlaki wskazywały, że Kowalski wyjechał wraz z żoną do Warszawy.

Zaalarmowana policja warszawska przy pomocy funkcjonariuszów łódzkiego urzędu śledczego zatrzymała obydwoje Kowalskich, przy których znaleziono 1 miliard marek. Po zatem aresztowano również Lepkego, który miał przy sobie 350 milionów marek. Z posiadania tej sumy aresztowany nie umiał się wytłumaczyć.

W ten sposób cała afera, dzięki sprzyjności łódzkiej policji została szybko składowana, zaś sprytna para małżeńska pod krótkiej iluzji, znalazła się pod kluczem.

Mydło domowe i do prania „SWELAN”

Marka fabryczna „Smok”. Zawartość tuszczu 64-66%

W użyciu najlepsze najtańsze najwydatniejsze

Cena eksportowa Doll. 17/10, za 100 kg. Sprzedaż na miejscu w polsk. markach.

Sp. Akc. „SWELAN”

Fabryka przetworów chemicznych Pańska 125. Tel. 16-08. 2551s10

Magazyn konfekcji damskiej i męskiej i skład przyborów dla wojskowych

Kazimiery Jarocińskiej

Łódź, ul. Piotrkowska 121

poleca:

- 1) bieliznę, sweatry, trykotaże, pończochy, wstążki, rękawiczki, spinki i t. p.,
- 2) wszelkie przybory mundurowe dla wojska i policji.

Własna hafciarnia różnych oznak wojskowych.

Ceny bardzo przystępne.

2737-b

Największy Magazyn w Łodzi! „Chrześcijański Jarmark Łódzki”

Piotrkowska 44, I-e piętro, tel. 613.

Narady

polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezonowe towary wszystkie nasze działy. Wełny. Kamgarny na garnitury, palta i suknie. Podszewki. Białe towary białozłote. Lniane o-brusy i serwetki. Ręczniki. Barchany. Chustki. Kapy. Kołdry. Trykotaże. Galanterje. Obuwie. Gotowe ubrania Pała damskie, męskie i dziecięce. Własna pracownia krawiecka wykonywa zamówienia. Nowe działy ceraty i czapek.

UWAGA: Kupcom z działu hurtowego sprzedajemy po cenach fabrycznych na kredyt. (2255-b-12)

Odmrożenie FRIGORIN „MOTOR”

goi naj-radykalniej

Sprzedam szafę, łóżka, kozetkę, kredens kuchenny, stół wy. Piotrkowska 132-9 7820-2

Wyżła tresowanego sprzedam wiadomość Kilińskiego 65 w stolarni. 7822-3

Różne:

Ala. Na raty! Najodpowie-dzialniejsze podarunkowe w lokciwiżne na każdy gust, w najodpowiedniejszych warunkach. Leon Rubaszki Kilińskiego 40 7835-5

Potrzebny wspólnik do piekarni z kapitałem od 2 do 3 miliardów marek. Oferty do Rozwoju pod „Wspólnik” 7793-2

Dziewczynkę 7-miesięczną, oddam na własność. Cegielnia na 50, wiadomość u dozorcy. 7787-2

Przybłąkał się pies wyżeł w brązowe łaty, ma 2 znaki. Gubernatorska 5 miesz. 19 7792-1

Przybłąkał się pies duży tóły, puszy kłapiaste. Lutomska 23, u dozorcy. 7735-2

Potrzebne panienki zdolne do zawijania ciasteczek od lat 14 do 16. Piotrkowska 197 St. Karzewski. 7801-1

Zgubiono dwudziestego piatego grudnia lisa na Karoia albo Pańskiej. Znalazcę wynagrodzę Pańska 85, Kłobowska 7796-1

Przybłąkał się pies wilczej rasy odebrać można za zwrotem kosztów u p. Adama Hausera Rokicjońska 10 7799-2

Szofer-mechanik poszukuje posady na samochód lub do warsztatu, Łaskawe oferty Dąbrowska 3, Stemp. ak Jan. 7797-2

Przybłąkała się suka rasy wilczej, odebrać można za zwrotem kosztów 28 pułku Strzelców Kanowskich 48, III piętro u pana Michulki. 782-2

Potrzebna dziewczyna lub kobieta do służby. Orla 25 m. 22. 7807-1

Pracownia sukien „Wandy” wykończą starannie i elegancko kostjum 12 mil., palto 10 mil., suknie 7 mil. Główna 55, II piętro, front. 7813-3

Panią z III kl. wykształceniem i ukończoną praktyką pragnie objąć posadę w sklepie manufaktury. Wiadomość pod „M. O.” w Rozwoju. 7804-1

Młoda panią poszukuje współnika samotnego z gotówką do sklepu spożywczego Rzgowska 9, sklep. 7806-2

Mam pomieszczenie dla kawalera przy rodzinie Piotrkowska 253 m. 30. 7808-1

Krawcowa zdolna poszukuje zajęcia w domu prywatnym na stałe lub na przychodnie, do wywroczenia pani lub do dzieci. Aleje Kościuszki 43, mleczarnia 7810-1

Potrzebna dziewczyna 17 lat w cukierniczej piekarni do różnych robót. Lipowa 27 Michałski, cukiernia. 7812-2

Potrzebny szewc podręczny zdolny. Miłsza 19 m. 19. 7813-2

Potrzebna dziewczyna do służby. Piotrkowska 176 m. 26. 7814-2

Przyjmę posadę do interesu od zaraz, sprzedawczyń lub kasjerki, posiadam pewną praktykę. Oferty w Rozwoju pod „P. P.”. 7817-2

Potrzebna jest kobieta na przychodnią do sprzątania. Plac Wolności 9 m. 1. 7818-2

Do wynajęcia zaraz lokal sklepowy z pokojem na przemysł lub prywatny, w stronie Górnego Rynka. Wiadomość. Gdańska 168, w sklepie. 7821-2

Inteligentna panna poszukuje posady bony ze szyciem, zna się na gospodarstwie. Oferty do Rozwoju pod „L. K.”. 7825-3

Potrzebny stolarz. Zgłaszać się do Rozwoju. 7824-3

Zgubione dokumenty

W śniewstki Stanisław zgubił paszport polski, metrykę arodz. wvd. z gm. Mazew i kartę bezterminowego urlozu wydaną w P. K. U. Kutno 7787-2

Blada Helena zgubiła paszport polski wydany w Łodzi. 7811-3

Zginęły

dokumenty na imię Jana Zuczka, świadectwo urodz. wyd. przez urząd paraf. w Mokotowie, Warszawa, dnia 26 5 1914 r. № 558. Łaskawego znalazcę uprasza się o odniesienie: Dworska 14 (Bałaty). 2883b

Kupuję 2824

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, szuby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32 naprzeciw lombardu L. Milich.

Potrzebna

starsza kobieta do zajęcia się gospodarstwem domowym. Zgłaszać się od 4 do 6ej op. Na Piotrkowskiego 14, P. Fabjańczyk 2882b

Rierownik

obeznany z branżą manufak.

potrzebny do interesu hurtowo detalicznego na wyjazd. Mieszkanie dla kawalera zapewnione. Oferty z podaniem referencji i warunków pod „M. M.” do admin. niniejszego pisma. 2880b

Stajni poszukuje

Zgłosić się: Konstanynowska 77 m. 1. 28931

Tanio!

Sprzedaje tanio kanarki z różnym śniewem swojego chowu i sprowadzane z Poznania. Al. Kościuszki 26, od 8 rano do 10 wieczór, dozorca wskaże, (front). 2896a

Elektrownia Łódzka

zawładania wszystkich pp. Abonentów, którzy złożyli kaucję w papierach procentowych, jako też i w bonach złotych, że stosownie do uwagi, umieszczonej na wydanych kwitach, nie przyjmują odpowiedzialności za ewent. przeterminowanie tych papierów, a co za tem idzie nie skuteczna również wymiana tych bonów na dalsze serie.

Zarządca Państwowy Łódzkiego Oddziału Tow. Elektryczn. Oświetlenia 1886 r.

Potrzebni chłopcy z kaucją

do roznoszenia gazet

Zgłaszać się do administr. „Rozwoju”

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Ala! Al! Obrączki ślubne wszy- skie fasony, pierścionki, kolczyki z gwarancją za złoto, zegary, zegarki, platery duży wybór Jan Placok Brzezińska 10 7511-5

Al! Al! Kupuję meble, dywany, futra, garderobę maszynową do szycia. Plac naj- lepszy Łazienki Benedykta 23 m. 15 7573-1

Al! M! Meble różne sprzedaje Sienkiewicza 59, oficyna drugie wejście, drugie piętro, miesz. 26, Piechota. 7819-2

Sprzedam szafę sklepową. Wia- domość: Rzgowska 75, u gospodarza: 7794-1

Sklep spożywczy sprzedam zaraz z powodu zmiany inte- resu. Katna 58. 7800-2

Odstąpię pokój w Nowem Zio- łnie 2 kilometry od Łodzi, lub sprzedam dom murowany. Wiadomość Koziny Włodzimier- ska 25, Werner. 7798-2

ROWER z wolnym kołem do sprzedania. Wiado- mość: Przędzalniana 3 m. 2 od 5 do 7. 1979-6

Sprzedam szafę do garderoby z lustrem, otomanę skórzaną, stół i 6 krzeseł. Kracza 4 m. 18. 7805-3

Do sprzedania 20 centnarów buraków pastewnych Wia- domość ul. Staro-Zorzewska 69 B. Kracza. 7809-2

Mebel z jednego pokoju czę- ściowo zmaszona testem sprzedac, oraz maszynę do szycia bielizny. Przejazd 24 m. 1 7815-2

Para łóżek dębowych z szafką mi solidnej roboty sprzedam Płocka 6 m. 1. 7819-2

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 60.000 mk., za tekstem 45.000 mk. zwyczajne 25.000 mk. wśród drobnych 35.000 mk. nekrologi 45.000 mk. do 4 dla poszukujących pracy 10.000 mk. najmniejsze ogłoszenie 120.000. Ogłoszenia zamiejscowe przed tekstem i w tekście 15 gr. za mil. stronica 3 ławy, zwyczajne 5 gr. za miarę milim. stronica 5 ławów. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują się do godz. 6-iej po 6-iej dolacza się 50 proc. Za terminowe wychozenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zdzierzcu o. p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa